

Høringsuttalelse – elavgift ved utvinning av kryptovaluta

1. Innledning

Vi viser til Skattedirektoratets brev av 16. mai 2019, hvor det på vegne av Finansdepartementet foreslås endring i forskrift om særavgifter. Endringsforslaget kommer som en følge av at det er besluttet at den reduserte elavgiftsatsen på elektrisk kraft levert til datasentre skal avgrenses til ikke å omfatte kraft benyttet til utvinning av kryptovaluta.

Skattedirektoratet har i høringsforslaget pekt på tre løsningsalternativ, hhv. 1) registrering av datasentre, 2) refusjonsordning og 3) direkte fritaksordning. Skattedirektoratet har i høringen foreslått alternativ 3 (direkte fritaksordning).

Hafslund Nett mener Skattedirektoratets forslag om en direkte fritaksordning er en svært dårlig egnet løsning. Etter vår oppfatning vil en refusjonsordning være den løsningen som oppfyller målet på en enklest og best mulig måte, og er derfor også den løsningen som bør implementeres. Vi vil nedenfor kommentere dette nærmere.

2. Innføring av avgiftsplikt på utvinning av kryptovaluta bør ivaretas gjennom en refusjonsordning

Skatteetaten skriver i høringen at man forventer en økning i utvinningen av kryptovaluta. Det er da viktig at man etablerer en akseptabel og så smidig løsning som mulig. Overfor datasenter som både driver med utvinning av kryptovaluta og samtidig driver med annen aktivitet, bør derfor den nye avgiftsplikten knyttet til utvinning av kryptovaluta ivaretas gjennom en refusjonsordning. Gjennom en refusjonsordning elimineres en rekke av de ulemper som vil følge av forslaget om en direkte fritaksordning.

I tillegg vil en refusjonsordning medføre at berørte kunder vil ha et sterkt insitamant til å levere tilstrekkelig dokumentasjon raskt. Dette i motsetning til den foreslåtte *direkte fritaksordningen*, hvor vi oppfatter nettselskapets nettleiefakturerings vil bli låst inntil kundens dokumentasjon er mottatt. Kunden har i denne modellen ingen insentiver til en rask levering av en tilfredsstillende dokumentasjon, kun insentiver til å utsette dette.

I høringen har Skattedirektoratet pekt på at i en refusjonsordning kan søknad om refusjon sendes skattekontoret månedlig. Dette vil etter vårt syn være den optimale løsningen. Subsidiært kan et alternativ til dette være at nettselskapet fakturerer full elavgift overfor de berørte virksomheter i sin månedlige fakturerings, og at det er nettselskapet som refunderer for mye innbetalt elavgift etter hvert som nødvendig

dokumentasjon fra kunden foreligger. Dette bør primært skje kvartalsvis, slik det er foreslått. Ved eventuelle hyppigere intervaller må økt administrasjon i nettselskapene vurderes opp mot virkningene på likviditetsulempen. En stor fordel med en slik modell er uansett at kunden vil ha insitamenter til å fremlegge nødvendig dokumentasjon raskt.

Alle modeller vil inneholde ulik grad av manuelle prosesser. Utover dette ser vi få ulemper med en refusjonsordning, bortsett fra at Skatteetaten uttrykker bekymring for likviditetsulempe og økte administrative kostnader for virksomhetene. Med hensyn til administrative kostnader i bedriftene kan vi ikke se disse blir vesentlig forskjellige i de ulike modellene, den samme dokumentasjon må uansett skaffes til veie og fremlegges. Samtidig gir en refusjonsordning en vesentlig enklere administrasjon i nettselskapene. I en refusjonsordning blir dessuten likviditetsulempen totalt sett vesentlig lavere enn i en direkte fritaksordning. Samtidig vil likviditetsulempen i dette tilfellet bli henført den part som også nyter godt av avgiftsfritaket for datasenter, i stedet for at denne påføres nettselskap som en 3. part i ordningen (og eventuelt også kraftleverandør ved gjennomfakturering).

Likviditetsulempen oppstår i dette tilfellet som følge av at bedriften nyter godt av avgiftsfritak for datasenter samtidig som de bedriver utvinning av kryptovaluta. Det er da etter vårt syn rimelig at den part som nyter godt av denne ordningen også er den som må dekke kostnadene som følger av praktiseringen av den. Alternativet er at nettselskapene og de øvrige kundene må dekke kostnadene, som da vil bli vesentlig større ved den foreslåtte direkte fritaksordningen i og med at likviditetsulempen da også vil omfatte nettleien (samt eventuelt kraftkostnad ved samfakturering eller gjennomfakturering). I tillegg kommer betydelig økt risiko.

Skattedirektoratet omtaler på høringsnotatets side 14 at datasenter hvor det kan dokumenteres at man kun driver med annen aktivitet enn utvinning av kryptovaluta, kan håndteres som før. Det vil si at det i disse tilfellene er tilstrekkelig med egenerklæringer som ikke er eldre enn ett år. Dette innebærer at det kun er overfor datasenter som både driver med utvinning av kryptovaluta og samtidig driver med annen aktivitet hvor det er behov for en særordning. Dermed begrenses omfanget av dette.

3. Den foreslåtte direkte fritaksordningen er uhensiktsmessig

Den foreslåtte direkte fritaksordningen hvor egenerklæringer skal leveres kvartalsvis og faktureres etterskuddsvis per kvartal, er kompliserende. Den resulterer i en tids- og ressurskrevende administrasjon og den utfordrer etablerte prosesser og bransjestandarder. Den foreslåtte løsningen medfører også en betydelig likviditetsulempe og betydelig økt risiko for nettselskapene samt er utfordrende i forhold til annet regelverk. Forslaget samsvarer heller ikke med hvordan kraftmarkedet fungerer i dag, hvor kraftleverandør i de fleste tilfeller er den som fakturerer nettleien til kundene.

3.1 Forslaget er uforenlig med effektive prosesser i nettselskapene

Nettselskapene har de senere årene lagt ned betydelige ressurser i standardisering, automatisering og effektivisering, herunder også MAFI-kjeden (måling, avregning, fakturering og innfordring). Skattedirektoratets forslag er uforenlig med dette. Forslaget krever særbehandling og tungvinte manuelle prosesser for et mindre antall kunder men som står for betydelige nettleiebeløp.

3.2 Forslaget bryter med etablert bransjestandard for fakturering

Det foreslåtte alternativet legger opp til innføring av et gammeldags, utdatert faktureringsprinsipp som ligger langt utenfor dagens praksis og føringer i kraftmarkedet. Alle våre kunder er i dag månedsfakturert basert på automatiserte løsninger, og den aktuelle kundegruppen har vært månedsfakturert over lang tid. Med automatiserte målesystemer produseres månedsfakturaene kort tid etter månedsskiftet. Forslaget om kvartalsvis etterskuddsvis avregning av datasenter med utvinning av kryptovaluta, vil innebære innføring av en utdatert faktureringsløsning som vil kreve særskilt oppfølging i fakturerings- og innfordringsprosessene og særskilt økonomioppfølging. Også gjennomfakturering som i dag er allment utbredt i kraftbransjen, har

månedsfakturering som en grunnpilar som forenkler prosessene for alle parter.

3.3 Forslaget medfører betydelige likviditetstap og betydelig økt risiko

Erfaringen vi har med dagens ordning med innhenting av egenerklæringer fra kunder som er kvalifisert for redusert sats eller fritak for elavgift, er at vi ikke mottar all nødvendig dokumentasjon fra kundene innen fristen. Oppgaven hos kundene er personavhengig. Det blir dialog frem og tilbake, og forsinkelser. Desto lenger tid det tar å vente på kundens egenerklæring i den foreslåtte modellen, desto lenger tid går det før nettselskapet kan fakturere. I praksis må nettselskapet etter forslaget forvente å ha store beløp utestående i minimum 4-5 måneder, med både den likviditetsulempen og den risikoen dette medfører.

I den foreslåtte direkte fritaksordningen vil likviditetsulempen og risikoen omfatte både nettleien samt alle avgifter. Kundene som omfattes av Skattedirektoratets høringsforslag forbruker store volumer og representerer betydelige beløp med hensyn til avregning av nettleie og avgifter. Som nevnt bør det naturlig være de utvinnere av kryptovaluta som samtidig nyter godt av ordningen med elavgifts-fritak for datasenter, som må bære de kostnader og ulemper som følger av at fritaket ikke omfatter utvinning av kryptovaluta.

I tillegg er de aller fleste kunder i dag gjennomfakturert, hvor nettleien faktureres via kraftleverandør. Her oppstår det nye utfordringer, ved at kundene som omfattes av høringen må håndteres særskilt. I tillegg kan også kraftleverandør bli involvert i likviditets- og risikoulempene som vil følge av den foreslåtte direkte fritaksordningen.

En av grunnpilarene i energilovgivningen er likebehandling av våre kunder. Vi kan ikke se at det er forenlig med energilovgivningen å gi en enkelt kundegruppe særfordelen med 3-månedlig etterskuddsvis fakturering. Vi kan heller ikke se at Skattedirektoratet har hjemmel til å pålegge nettselskapene en særskilt fakturering av våre tjenesteleveranser til en spesiell kundegruppe, og som også vil påføre nettselskapene både betydelige likviditetsulemper og økt risiko.

3.4 Oppfølgingen av dokumentasjonen er manuell og kundens egenerklæring må legges til grunn

På datasenter kan andelen kraft som går med til utvinning av kryptovaluta og andelen kraft som går med til annet, løpende variere. I tillegg til kvartalsvis oppfølging mot kundene med purringer og dialog frem og tilbake, vil forslaget kreve at vi ved hver rapportering må manuelt endre %-andelen av forbruket som skal ha redusert sats på anleggsnivå.

I tilfeller med stans / start av utvinning av kryptovaluta må oppfølging av anlegget og faktureringscyklus endres (ingen produksjon = månedlig avregning og årlig innsamling av dokumentasjon fra kunde). Ved anleggsovertagelse (ny eier/kunde på anlegget) må hele prosessen gjøres på nytt med egenerklæringer osv.

Nettselskapet vil ikke ha noen mulighet til å overprøve den dokumentasjon datasenteret fremlegger. Dette gjelder både oppgitt prosentfordeling samt verifisering av at kundens uttak til annet enn kryptovaluta kontinuerlig er på mer enn 0,5 MW. Her må vi stole på kundens egenerklæring med JA/NEI spørsmål på om de driver med kryptovaluta, at de har et kontinuerlig faktisk uttak over 0,5 MW samt at prosentandelen er riktig. Her etterlyser vi at Skattedirektoratet utarbeider et standard egenerklærings skjema som nettselskapene kan benytte overfor berørte kunder.

4. Kravene i § 3-12-11 bokstav d) bør tydeliggjøres

Forslaget til ny § 3-12-11 første ledd bokstav d) litt uklart for oss:

- Det sies at det må legges frem egenerklæring om at det elektriske anlegget har et faktisk uttak over 0,5 MW. Vi oppfatter dette kravet ikke er generelt men dreier seg om den delen av forbruket som er berettiget fritak, dvs. datasentervirksomhet eksklusiv kraft til utvinning av kryptovaluta. Altså – dersom kunden har et uttak på 0,6 MW, men anslår at 0,2 MW går til kryptovaluta, da er de ikke berettiget redusert sats (kun 0,4 MW går til annet enn kryptovalutautvinning)?

- I og med at effekt i dag måles som energiforbruk over en 60-minutters periode, antar vi det er dette og ikke øyeblikkseffekter som 0,5 MW kravet til egenerklæring er rettet mot?
- Det fremgår ikke av selve forskriftsteksten at 0,5 MW-kravet innebærer at det kontinuerlig må være et uttak på over 0,5 MW i hele perioden det er fakturert for (dette fremgår av avgiftsrunskrivet). Dette kan med fordel tydeliggjøres i forskriftsteksten.
- Vi ser ikke hvorfor en autorisert elektriker må bekrefte at det elektriske anlegget har en kapasitet på over 0,5 MW, når det ikke er mulig å ta ut mer enn 0,5 MWh/h uten at anlegget har en kapasitet til dette. Og hvis 0,5 MW kravet kun er knyttet til datasentervirksomhet eksklusiv kraft til utvinning av kryptovaluta, antar vi det i enkelte tilfeller kan være noe utfordrende for elektrikeren å dokumentere dette.

5. Det er urimelig å kunne stille nettselskapet til ansvar for eventuell feil fordelingsnøkkel i kundens egenerklæring

Skattedirektoratet peker i høringen (side 17) på hvor utfordrende det vil være for datasentrene og datasentrenes brukere å fremskaffe dokumentasjon og foreta en korrekt fordeling av kraft forbrukt til aktivitet med rett til redusert sats og aktivitet knyttet til utvinning av kryptovaluta. Samtidig sies det i høringsnotatet at «*Nettselskapet er ansvarlig for at erklæringen gir tilstrekkelig dokumentasjon*».

Kunder som påberoper seg rett til redusert sats eller fritak for elavgift må dokumentere dette i henhold til de krav som følger av forskrift om særavgifter. Når denne dokumentasjonen er forelagt oss, vil søknaden naturlig innvilges. Nettselskapet har ikke mulighet til å vurdere riktigheten av den egenerklæringen som kundene, i dette tilfellet berørte datasentre, sender oss. Dersom et datasenter har mottatt kraft med redusert sats mens bruken av kraften ikke oppfyller vilkårene for den reduserte satsen, kan vi ikke se hvordan et nettselskap kan vite eller burde ha visst at vilkårene for den reduserte satsen ikke var oppfylt. Vi finner det derfor høyst urimelig at et eventuelt etterkrav kan rettes mot nettselskapet ved et slikt tilfelle. Riktigheten i den dokumentasjon som forelegges nettselskapet må helt og holdent være de berørte kunder sitt ansvar. Vi ber om at dette presiseres i forskriften.

6. Forslag til andre løsninger

Et annet forslag er at man deler datasenterkundene i to grupper – de som utvinner kryptovaluta og de som ikke gjør det. Førstnevnte gruppe søker refusjon direkte hos Skatteetaten, mens sistnevnte gruppe håndteres av nettselskapet. Sistnevnte gruppe innlemmes i våre allerede eksisterende rutiner, enten med årlig eller månedlig oppfølging etter «gjenvinningskraft-modellen». Dvs. ingen økonomisk risiko samt mindre krevende dokumentasjonsprosess.

Vi tenker også at det ville være en fordel om myndighetene oppretter en egen næringskode for datavirksomhet. Dette virker enklere enn å opprette et eget register.

Med vennlig hilsen
Hafslund Nett AS

Lisbeth Vingås
direktør Rammevilkår

Jon Eivind Johannessen